

Dewch yma!

Geirfa

padell(au) ffrio – <i>frying pan(s)</i>	blawd – <i>flour</i>
powlen(ni) – <i>bowl(s)</i>	burum – <i>yeast</i>
rysáit – <i>recipe</i>	cwpanaid (cwpaneidiau) – <i>cupful(s)</i>
cymysgu – <i>to mix</i>	lliain (llieiniau) – <i>towel(s)</i>
ffrio – <i>to fry</i>	olew olewydd – <i>olive oil</i>
tylino – <i>to knead</i>	siâp (siapiau) – <i>shapes</i>
ychwanegu – <i>to add</i>	sŵn (synau) – <i>noise(s)</i>
hyd at – <i>up to</i>	toes – <i>dough</i>
llond llwy de / llond llwy fwrdd – <i>teaspoonful / tablespoonful</i>	peryglus – <i>dangerous</i>
	syml – <i>simple</i>

Syniad da!

Coginio yn Gymraeg

Coginio is a great activity for children of all ages – despite the mess! As well as developing your child's life skills, coginio develops their understanding of nutrition and healthy eating, and may even encourage fussy eaters to try bwyd newydd!

The next time you cook with your child, why not do so yn Gymraeg? Use the commands learnt in Uned 21 to help and encourage your little one. You could also use a llyfr coginio Cymraeg for inspiration. Many llyfrau coginio Cymraeg have been published in recent years to cater for all tastes and abilities. Why not have a look in your local siop Gymraeg? Alternatively, visit: http://www.gwales.com/search_advanced/?sf_new_search=2&sf_category=WBD105&tsid=5

Cân: Golchi dwylo

*Before doing any coginio, it's important to wash our hands of course.
This song by Ffalala shows us how it's done!*

Golchi dwylo

Dyma'r ffordd i olchi dwylo
A'u cadw nhw yn lân
Dyma'r ffordd i sychu dwylo

*This is how to wash hands
And keep them clean
This is how to dry hands*

Watch the video here:

<https://www.youtube.com/watch?v=JWgPwDCtbiQ>

*Ffalala have lots of other great songs for little ones on their YouTube channel.
Why not subscribe today?*

Sgwrs

Rhiant: Iwan, paid â chwarae efo hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae o'n beryglus.

Iwan: lawn.

Rhiant: Iwan, paid â bwyta hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae o'n ych a fi... ac Iwan?

Iwan: Ia?

Rhiant: Paid ag agor y drws.

Iwan: Dw i isio mynd allan.

Rhiant: Na, Iwan. Mae hi'n rhy oer... o, Iwan?

Iwan: Ia?

Rhiant: Paid â gwneud sŵn.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae'r babi'n cysgu... Iwan?

Iwan: Be rŵan?

Rhiant: Wyt ti isio bisged?

Iwan: Oes, plîs.

Rhiant: Tyrd yma, cariad. Rwyd ti'n hogyn da.

Ymarfer

Efo partner, *take turns to ask the questions and respond.*

After some practice, try to answer without reading the responses.

Ga i ddiod?

lawn, dos i'r gegin.

Ga i gwtsh?

Wrth gwrs, tyrd yma.

Ga i wyllo'r teledu?

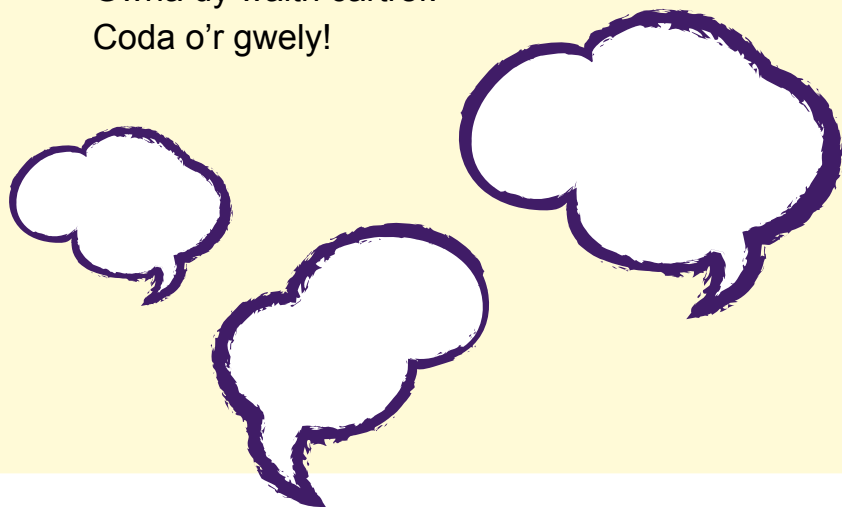
lawn, dos i'r lolfa.

Ga i bres poced?

Gwna dy waith cartref!

Ga i frecwast?

Coda o'r gwely!

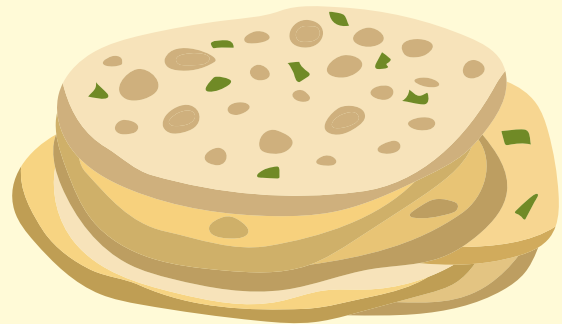

Rysáit

Bara fflat ffantastig Lisa Fearn

Dyma rysáit syml i chi a'r plant.

- 3 cwpanaid o flawd
- 2 llond llwy fwrdd o olew olewydd
- 300ml-400ml o ddŵr
- 1 llond llwy de o halen
- 1 llond llwy de o furum sych
- Cymysgwch y blawd, y burum a'r halen mewn powlen fawr. Ychwanegwch ddigon o ddŵr i wneud toes meddal iawn. Tylinwch y toes am tua 5 munud. Wedyn, rhowch y toes mewn powlen. Rhowch liain sychu llestri dros y bowlen.
- Rhowch y toes mewn lle cynnes i godi am hyd at awr. Wedyn, gwnewch siapiau bach fflat efo'r toes. Ffriwch nhw mewn padell ffrio am tua 4 munud bob ochr.

Mae'r rysáit yma yn y llyfr coginio Cymraeg a Saesneg *Dathlu / Celebrate* gan Lisa Fearn (Gwasg Gomer 2018).

© Diolch Gwasg Gomer for permission to use and adapt this recipe.

Yn y gwaith

Geirfa

gwisg ysgol – *school uniform*

pêl-fasged – *basketball*

sgarff(iau) – *scarf (scarves)*

gwobrwyo – *to award, to give a prize.*

achos da – *good cause*

Plant Mewn Angen – *Children in Need*

crys – *shirt*

crys chwys – *sweatshirt*

crys polo – *polo shirt*

trowsus(au) – *trousers*

Syniad da!

Siart Gwobrwyo Cymraeg

Many parents use some kind of reward system for good behaviour with their children. Now that you know a lot of Cymraeg, dach chi'n medru gwneud siart gwobrwyo (reward chart) Cymraeg. Dyma syniadau i chi:

	Tacluso fy ystafell wely	Bwyta bwyd newydd	Gwneud fy ngwaith cartref	Helpu yn y tŷ	Gwisgo heb help
Dydd Llun					
Dydd Mawrth					
Dydd Mercher					
Dydd Iau					
Dydd Gwener					
Dydd Sadwrn					
Dydd Sul					

Cân: Pawb i Wisgo (Everyone Wear)

*This song is sung to the tune of **Here We Go Round The Mulberry Bush***

Pawb i wisgo cot a het,
Cot a het, cot a het;
Pawb i wisgo cot a het,
Mae hi'n oer!

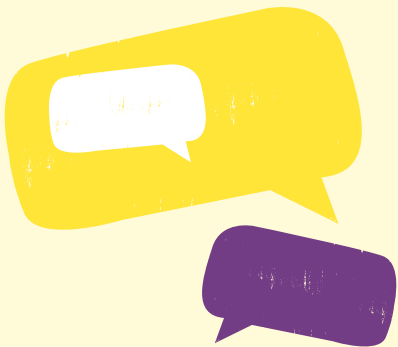
Pawb i wisgo sbectol haul,
Sbectol haul, sbectol haul;
Pawb i wisgo sbectol haul,
Mae hi'n heulog!

Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Sgidiau glaw, sgidiau glaw;
Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Mae hi'n wlyb!

Pawb i wisgo cot a sgarff,
Cot a sgarff, cot a sgarff;
Pawb i wisgo cot a sgarff,
Mae hi'n wyntog!

Ymarfer

Efo partner

Gwisga dy drowsus.
Gwisga dy grys.
Gwisga dy got.
Gwisga dy fenig.
Gwisga dy fag.

Dw i'n gwisgo fy nhrowsus.
Dw i'n gwisgo fy nghrys.
Dw i'n gwisgo fy nghot.
Dw i'n gwisgo fy menig.
Dw i'n gwisgo fy mag.

lawn – ffwrdd â ni!

Sgwrs – Plant Mewn Angen

Plentyn: Dad, mae diwrnod Plant Mewn Angen fory. Ga i bres?

Tad: Cei, cariad. Faint wyt ti isio?

Plentyn: Wel, dan ni ddim yn gwisgo gwisg ysgol fory felly dan ni'n talu punt i'r athrawon.

Tad: lawn.

Plentyn: Hefyd, mi fydd 'na gacennau a bisgedi Pudsey ar werth. Felly, ga i

bum punt?

Tad: Cei siŵr. Mae'n achos da. Ond...

Plentyn: Ond be?

Tad: Ond, dw i'n mynd i roi deg punt i ti achos dw i isio cacennau a bisgedi hefyd!

Plentyn: Grêt! Diolch, Dad.

Dydd Sadwrn Aled

Look at the pictures above and answer the questions in words.

Faint o'r gloch mae Aled yn deffro?

Faint o'r gloch mae Aled yn chwarae pêl-fasged?

Faint o'r gloch mae Aled yn bwyta cinio?

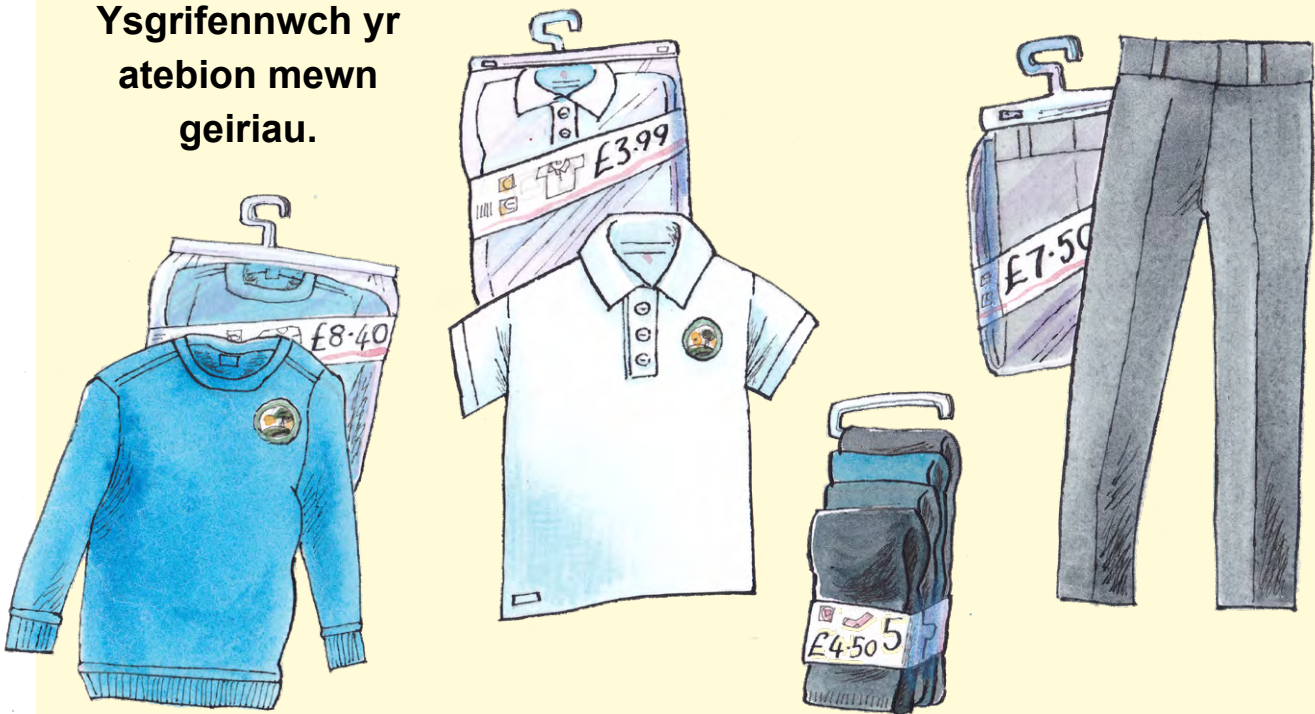
Faint o'r gloch mae Aled yn gwylio ffilm?

Siaradwch efo'ch partner

- Faint ydy oed dy blentyn di / dy blant di?
- Lle mae'r plant yn mynd i'r ysgol?
- Pwy sy'n dysgu'r plant?
- Sgynnoch chi anifail anwes?
- Lle fyddwch chi'n mynd am dro dros y penwythnos?
- Pwy sy'n coginio yn eich tŷ chi?
- Ydy'r plant yn cysgu'n dda?
- Faint o'r gloch wnest ti godi bore 'ma?
- Sut oedd y tywydd ddoe?
- Be fyddi di'n wneud heno?
- Dach chi'n hoffi chwarae gemau bwrdd?
- Be mae'r plant yn hoffi ar y teledu?

Prynu gwisg ysgol

Ysgrifennwch yr atebion mewn geiriau.

Faint ydy'r trowsus?

Faint ydy'r crys chwys?

Faint ydy'r sanau?

Faint ydy'r crys polo?

Faint ydy'r wisg ysgol i gyd?